

[Udenrigsministeren]

retningslinjer for de forhandlinger, som f.eks. finder sted på nedrustningskonferencen i Genève og på bilateral basis, og det er her meget vigtigt, at disse resolutioner får en så bred støtte fra de berørte parter, at de kan komme til at danne grundlag for realistiske forhandlinger. Derfor har ensidige resolutionsforslag, som f.eks. typisk østeuropæiske lande får vedtaget i FN, men som savner støtte fra de berørte vestlige lande, ikke nogen chance for at bidrage til at fremme forhandlingerne på f.eks. nedrustningskonferencen.

Det var på denne baggrund, vi måtte stemme imod det østtyske resolutionsforslag om ikke-førstebud af kernevåben. Begivenhedsforløbet har jo allerede været omtalt i dagspressen, så det behøver jeg vel ikke at komme nærmere ind på her, men jeg vil gerne understrege, at regeringen er fuldt opmærksom på, at dagsordenen af 3. maj 1984 rummer et pålæg om at arbejde for en international aftale, herunder mellem NATO og Warszawa-pagten, om nej til førstegangsbrug af kernevåben af enhver art. Det er altså efter sammenhængen helt klart, at spørgsmålet må anskues inden for rammerne af vort alliancemedlemskab. Også det grundlæggende princip om uformindsket sikkerhed for aftalens parter gør dette helt nødvendigt, for her kræves mere end hensigtserklæringer. Her kræves også, at vi ser på de bredere problemer, som NATOs konventionelle underlegenhed i Europa skaber, og derfor vil regeringen – i første omgang sammen med Danmarks allierede – nærmere undersøge, hvorledes vi bedst kan komme videre mod det mål, som dagsordenen opstiller på dette punkt. Desuden er det klart, at hele dette emne er særdeles velegnet til en drøftelse i folketingets udvalg om dansk sikkerhedspolitik.

Som det blev nævnt i det danske generelle indlæg i 1. udvalg, må FN i stedet for at gentage de resolutioner, der vedtages i 1. udvalg, gøre et alvorligt forsøg på at træffe beslutninger, der sender det klareste signal til de lande, der er i stand til at standse våbenkapløbet. Kun ved at koncentrere sig om hovedproblemer og ved alvorligt at søge at nå frem til consensusbeslutninger kan man gøre sig forhåbninger om, at budskabet bliver hørt. Der er i stigende grad erkendelse hos medlemslandene af, at det er vigtigt at nå frem til resolutionstekster, som alle lande

kan tilslutte sig, og bl.a. alliancefri lande har på de seneste samlinger på en meget positiv måde bidraget netop hertil.

Arbejdet i FNs 1. udvalg er i høj grad det muliges kunst, og jeg vil gerne på regeringens vegne give udtryk for stor tilfredshed med det konstruktive samarbejde, der i år har fundet sted i den danske delegation til FNs generalforsamling i forbindelse med netop 1. udvalgs-behandlingen.

Medens der er en udtalt Øst-Vest-dimension til stede i generalforsamlingens behandling af nedrustningsspørgsmål og især for så vidt angår nukleare nedrustningsspørgsmål, indtager størstedelen af de spørgsmål, vi i øvrigt forbinder med Øst-Vest-forholdet og dets udvikling, kun en marginal placering i generalforsamlingens drøftelser. Det gælder f.eks. de mange spørgsmål, som behandles inden for CSCE-processen. Med FNs sammensætning er der intet overraskende i, at Nord-Syd-dimensionen snarere end Øst-Vest-forholdet har en så fremtrædende placering, som det er tilfældet.

Det gælder imidlertid, at behandlingen af en række af de spørgsmål, der ikke direkte berører Øst-Vest-forholdet, har væsentlig betydning for udviklingen netop i Øst-Vest-forholdet. Det er således klart tilfældet for de såkaldte regionale konflikter. Mulighederne for afspænding og dermed for fremskridt mod nedrustning og våbenkontrol må ses i nøje sammenhæng med bestræbelserne for at nå frem til løsninger på de konflikter, der udspiller sig i bestemte områder i verden i dag. Vi har alt for ofte set, at uløste regionale konflikter har ført til en forværring af forholdet mellem stormagterne og til øget usikkerhed og mistillid i det internationale samfund.

Fra dansk side har vi i denne sammenhæng en vigtig rolle at spille. Uden at bestride, at regionale konflikter ofte har sammenhæng med Øst-Vest-forholdet, har vi lagt det synspunkt til grund for vort arbejde, at sammenhængen som udgangspunkt bør opfattes således, at de regionale konflikter og kriser ses som medvirkende årsager til et spændt Øst-Vest-forhold, mere end de ses som konsekvenser af Øst-Vest-spændingen, og det afgørende er, at vi ikke ved en ensidig betragtning af verden gennem Øst-Vest-modsætningens briller bidrager til en blokering af mulige løsninger. Denne tilgang fører ikke